

- [Om LitteraturNu](#)
- [Redaktion & Skribenter](#)
- [Kontakt](#)

Søg Search

- [Anmeldelser »](#)
- [Artikler »](#)
- [Podcasts »](#)
- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [RSS Feed](#)

Kun sandheden bobler godartet – Vincent F. Hendricks SPRÆNG BOBLEN

Af

[Joachim Sømark](#)

– 12. august 2016 Arkiveret i: [Anmeldelser](#), [Filosofi](#), [Højdepunkter](#), [Samfund](#), [Filosofi & Debat](#)

SPRÆNG BOBLEN er et opråb til fornuften, og Vincent Hendricks udgraver faldgruber for digital idioti.

Citat

Allerede den amerikanske valgkamp i 2012 gav flere underholdende, men også bekymrende, eksempler på det postfaktuelle demokrati. Og Donald Trump under republikanernes kandidatvalgkamp har i 2015-2016 excelleret i postfaktuelle forslag, herunder et stop for muslimers indrejse i USA. Et land med religionsfrihed og et decideret forfatningsstridigt forslag. Bedre bliver det ikke af, at 41 procent af hans vælgere gerne vil bombe Agrabah, mens kun ni procent helst ser, at man afholder sig fra at gøre det. Agrabah er landet fra Walt Disneys *Aladdin*.

Vincent Hendricks er mavesur, han er irriteret og trodsig. På håndleddet græner det analoge livsur. Han skriver som en bedaget dydsdragon, for SPRÆNG BOBLEN består af moralske opstød henvendt mod digitale tendenser og menneskelig ufornuft. Positive bobler eksisterer ikke, eller også interesserer han sig bare ikke for dem. Han abonnerer på et oplysningsideal, som er ved at forvitte. Hvor vi må spørge os selv: Hvor skal vi sprede asken fra den gamle verden?

Hendricks skyder i høj grad med spredhagl. Nogle gange virker bogens pointer indlysende, andre gange virker de forcerede. Med udgangspunkt i bobleteorien – et farligt udgangspunkt eftersom der er en vis risiko for, at bobleteorien er en boble i sig selv – analyserer Hendricks specifikke cases, hvorfra han generaliserer voldsomt. De konkrete cases er uden tvivl bogens mest læseværdige dele. De handler nemlig om mennesker i pudsige eller ulykkelige situationer. Jeg smiler af historien om NYPD's popularitetskampagne #mynypd, der udløste en regulær Twitter-storm, hvor folk grillede kampagnen med billeder af politivold frem for nuttede selfies med politibetjente. Og jeg tager mig uforstående til hovedet, når jeg læser om #marius og den shitstorm, som Københavns Zoo oplevede oven på aflivningen af en giraf. Og jeg bliver nedtrykt, når jeg læser om Amanda Todd, der begik selvmord efter en seriøs omgang 'cyber-bullying' og som efterfølgende på morbid vis har måttet lægge navn til begrebet 'todding'.

I alle tre tilfælde, pointerer Hendricks, investerer brugerne uhensigtsmæssigt med likes, upvotes, retweets, deling og kommentering. Når vi liker og kommenterer på de sociale medier, er vi til tider med til at overophede tomme politiske holdninger og forkerte nyhedshistorier, der kan – og her kommer det vigtige! – forstås på samme måde som finansbobler. Men hvad er en boble helt præcist? Og hvorfor er de så pokkers besværlige? Hendricks skriver:

– Normalt beskrives bobler i økonomi som situationer, hvor aktiver handles til priser, der langt overstiger den fundamentale værdi af aktiverne. [...] Men bobler kan spores andre steder end i finansverdenen, når en boble opfattes som en ofte, men ikke altid, irrationel måde kollektivt at aggregere overbevisninger, præferencer og handlinger baseret på social påvirkning.

Hvor meget skal du investere for at kunne gå på pension?

Hvis du har investeringer for mere end 2,5 mio. kroner, kan du downloade en guide, skrevet af 'Forbes'-skribenten og formueforvalteren Ken Fishers firma. Selvom du allerede har en plan, indeholder denne guide vigtige undersøgelser og analyser, du kan bruge med det samme. Den er uundværlig!

Download din guide nu!

FISHER INVESTMENTS
NORDEN*

Fakta

- Forfatter: Vincent F. Hendricks
- Titel: SPRÆNG BOBLEN
- Sider: 179
- Pris: 174,-
- Forlag: Gyldendal
- ISBN: 9788702200300

Køb bogen hos SAXO.com

Billeder

Men for at et aktiv overhovedet kan handles til mere end dets reelle værdi, henviser Hendricks til *gæstfrie miljøer*, dvs. enten politiske, institutionelle eller kommercielle initiativer, der indbyder til spekulation, overoptimisme eller rundhåndede investorer. Og så henviser han til dyret i mennesket, dét han kalder *pluralistisk ignorance*:

– Til tider kan det være nok, at alle tror, at alle andre tror, at der er en fundamental værdi forbundet med aktivet.

Denne tilstand – at tro, at alle andre tror – henviser til betingelser, under hvilke det er legitimt at forblive uvidende. Det kan være tilskuer- og lemminge- og polariseringseffekter. Det danner såkaldte 'ekkokamre' for uvidenhed, hvor bobler fyldes med varm luft, indtil de på et tidspunkt brister. Hendricks kalder det 'socialpsykologi på speed', når den irrationelle gruppeadfærd intensiveres i en boble. Spørgsmålet om, hvad der er sand eller falsk viden, er underlagt boblernes ufornuftige stigninger og fald.

Eller sagt helt *straight*, så handler bobler om *hype*, men Carlsbergfondet smider ikke 14,4 millioner kroner efter *hype*studier. Derimod er boble-metaforen et anerkendt fænomen i økonomisk teori, og Hendricks applicerer den i et større tværfagligt felt under navnet Center for Information og Boblestudier (CIBS) på Københavns Universitet.

Og her ligger en stor udfordring: For Hendricks ser bobler over det hele. Så snart han genser det økonomiske mønster i en social situation, så Heureka! – og tilgangen er glasklar. Han fikserer og overser de positive aspekter, som sociale medier også har affødt. Det giver enøjede analyser. Og det bliver tilmed belærende til sidst i bogen, når morfar Vincent opstiller otte grønspættefif til, hvordan læseren selv undgår at sidde fast i en boblestruktur. Irritationen understøttes af genretvivl: Er det en videnskabelig tekst? Er det essays? Eller en selvhjælpsbog?

Det ved jeg ærlig talt ikke. Samlet set rykker det dog ikke ved bogens tiltrængte og opløftende hensigt: At ville forbedre den demokratiske debatform. Dét skal Hendricks have ros for, og kun dét – men det er også nok til, at jeg gerne melder mig som klakør i fornuftens navn!

Synes godt om 2 personer synes godt om dette. Opret en profil for at se, hvad dine venner synes godt om.

Nyeste anmeldelser i kategorierne [Filosofi](#),

- [Tro inspireres ikke af sværdslag – François Voltaire AFHANDLING OM TOLERANCE](#) · 03-05-2016
- [Epistoler vampyrisme og skizo-incest – Gilles Deleuze & Felix Guattari KAFKA FOR EN MINDRE LITTERATUR](#) · 20-03-2015
- [En tidlig fremavling – Friedrich Nietzsche SCHOPENHAUER SOM OPDRAGER](#) · 20-05-2014
- [Udenfor og indeni – Albert Camus EKSIL OG KONGEDØMME](#) · 12-08-2013
- [Absurd godt! – Albert Camus SISYFOS-MYTEN](#) · 30-07-2013

Læs også

- [Tro inspireres ikke af sværdslag – François Voltaire AFHANDLING OM TOLERANCE](#) · 03-05-2016
- [En karakteristisk af et umoderne menneske – Georg Brandes SØREN KIERKEGAARD EN KRITISK FREMSTILLING I GRUNDRIDS](#) · 21-01-2014
- [Fortroligt godt – Mikkel Thykier SUB ROSA](#) · 30-12-2013
- [Udenfor og indeni – Albert Camus EKSIL OG KONGEDØMME](#) · 12-08-2013
- [Absurd godt! – Albert Camus SISYFOS-MYTEN](#) · 30-07-2013

Tags: [boblestudier](#), [filosofi](#), [Vincent F. Hendricks](#)

Om Joachim Sømark

Cand.mag. i Dansk og Filosofi med speciale i kynisme i dansk litteratur efter årtusindeskiftet. Redaktør for LitteraturNu siden juni 2016.

- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [RSS Feed](#)

Copyright 2015 · LitteraturNu · All Rights Reserved

☺

Ingen kommentarer

Vær den første til at kommentere på denne artikel!

Skriv et svar

Din e-mailadresse vil ikke blive offentliggjort. Krævede felter er markeret med *

Navn *

E-mail *

Websted

Ja, I må gerne sende mig nyhedsbrevet